

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כח-אדם בהוראה

לשכת סמנכ"לית ומנהלת
אגף בכיר כח-אדם בהוראה

ירושלים, ו' אלול תש"ף
26 אוגוסט 2020

סימוכין: 2000-1028-2020-0133434

לכבוד
מנהלי בתי ספר היסודיים וחיטבות הביניים בחינוך הרשמי
המפקחות על גני הילדים
המפקחים הכוללים

שלום רב,

הנדון: דיווח מתמחים וחונכים במערכת שיבוץ
על פי הסכם שנחתם בחודש מרץ 2017

המורה החונך הינו עובד הוראה ותיק יותר, המלווה את המתמחה בהוראה ליווי פדגוגי, חברתי וארגוני במהלך שנת ההתמחות בהוראה (שנת הסטאז').

המתמחה בהוראה – הינו עובד הוראה בשנת עבודתו הראשונה במערכת החינוך (לרוב, בשנת לימודיו האחרונה), הנמצא במעמד של מתמחה.

הצמדת חונך למתמחה במערכת שיבוץ, הינה חלק מהיערכות מערכת החינוך לחיזוק מעמדו המקצועי של עובד ההוראה. החניכה מאפשרת למתמחה להיקלט בצורה מיטבית למערכת החינוך, תוך ניצול יכולותיו ותרומתו, בהווה ובעתיד.

להלן נוהל המתווה דיווח חונכים ומתמחים, בחינוך הרשמי, לשנת הלימודים תשפ"א, בגני ילדים, בתי ספר יסודיים וחיטבות ביניים.

נבקשכם להיערך בהתאם לנוהל.

בברכה,
סוניה פרץ

סוניה פרץ
סמנכ"לית ומנהלת
אגף בכיר כח-אדם בהוראה

העתקים:

מנהלי מחוזות
מר עמוס שקדי, חשב המשרד
מר איל רם, סמנכ"ל ומנהל מינהל עובדי הוראה
גב' איריס וולף, מנהלת אגף בכיר, הכשרה והתמחות עובדי הוראה
ד"ר גלי נהרי, ממונה ניהול ידע ועובדי הוראה חדשים
גב' תמר כהן, מנהלת תחום בכיר, שכר עובדי הוראה
גב' שלגית סיידוף, מנהלת אגף היעדרויות מורים ותקשוב
מפקחים מחוזיים
מר אביב מצא, מנהל חטיבה בכירה יישומי שכר
מנהלי תחומי כח-אדם בהוראה
חשבי שכר במחוזות

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

היערכות לדיווח מתמחים וחונכים לשנת הלימודים תשפ"א, בחינוך הרשמי

מסמך זה מטרתו להבהיר את ההגדרות למתמחים ולחונכים, וכן את דרכי הדיווח במערכות המשרד.

מתמחה

- מתמחה בחינוך הרשמי, הוא כל מי שעומד בתנאים שלהן במצטבר (חייבים להתמלא כל התנאים)
- 1) כל עו"ה בשנתו הראשונה במערכת החינוך.
  - 2) מועסק לתקופה של 6 חודשים מראש, לפחות, באותה שנת לימודים או בשתי תקופות לפחות של שלושה חודשים מראש, כל תקופה. תקופות קטנות משלושה חודשים מראש, לא מוכרות כתקופת התמחות.
  - 3) מועסק בהיקף שליש משרה לפחות
  - 4) מועסק בהוראה בפועל

דרישות ההתמחות

- עבודה בהוראה בפועל, (במסגרות ההעסקה המאושרות, כמפורט להלן), בשנת לימודים, באופן המזכה בשנת ותק בהוראה, בהיקף של שליש משרה לפחות.
- השתתפות מלאה, בסדנת התמחות
- ליווי שנת ההתמחות על ידי חונך
- הערכה במהלך תקופת ההתמחות (הערכה מעצבת?) והערכה בסיום שנת ההתמחות (הערכה מסכמת)

1. מסגרות ההעסקה המאושרות כתקופת התמחות:

- העסקה ישירה במוסדות חינוך רשמיים או במוסדות החינוך המוכרים שאינם רשמיים.
- העסקה בבתי ספר שבפיקוח משרד העבודה.
- העסקה במסגרת היל"ה, כאשר יש לפחות 10 תלמידים בקבוצה.
- העסקה במסגרת תכנית לימודים נוספת (תל"ן) המופעלת בבית הספר בהתאם לתקנות חינוך ממלכתי. (תכנית השלמה ותכנית לימודים נוספת). תשי"ד-1953 ובהתאם לחוזר מנכ"ל תשס"ג/3 א בעניין תשלומי ההורים וכן תכניות העשרה/תגבור אחרות של הרשות המקומית, ובתנאי שקיבלו אישור מראש ממשרד החינוך להעסקת מתמחים (כמפורט במסמך קול קורא מסגרות תוספתיות תשע"ט)¹.

¹ מסגרות תוספתיות - גופים, שקיבלו הכרה להעסקת מתמחים בשנת התמחות בהוראה לקראת שנה"ל תשע"ט על ידי האגף התמחות וכניסה לתפקיד.

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

הבהרה: נדרשת העסקה בשליש משרה. העסקה ישירה בפחות משליש משרה לא תוכל להצטרף לכדי שליש משרה עם העסקה במסגרת "מסגרות תוספתיות" ולהיחשב כהתמחות.

2. תקופת העסקה המזכה בהכרה בהתמחות:

- נדרשת העסקה של 6 חודשי עבודה בפועל (לא כולל חופשת הקיץ בחודשים יולי ואוגוסט).
- שיבוץ בשתי תקופות של שלושה חודשים מלאים לפחות, כמילוי מקום חופשת לידה – יוכר להתמחות, ובתנאי שהשיבוץ לתקופה הראשונה לא יאוחר מסוף חודש דצמבר, על מנת לאפשר שישה חודשים מלאים באותה השנה.
- תקופות עבודה אשר לא יחשבו לתקופת התמחות:
  - (1) תקופת מילוי מקום חופשת לידה פחות משלושה חודשים או בהיקף קטן משליש משרה.
  - (2) מילוי מקום יומי
  - (3) היעדרות מטעמי בריאות ומשובצים במוסד ימי מחלה
  - (4) עבודה בחודשים יולי ואוגוסט (לדוגמא- בית הספר של החופש הגדול, עבודה בקיץ בחינוך המיוחד וכדומה).
  - (5) חופשת לידה

3. פטור מהתמחות

פטור מהתמחות ניתן במקרים להלן:

- עו"ה קבוע
- עו"ה בעל ותק של 5 שנים ומעלה בהוראה בפועל.
- בעל רישיון לעיסוק בהוראה או בעל רישיון הוראה קבוע
- עו"ה שהוגדרה עבורו זכאות חריגה לפטור
- עו"ה במקצועות הבריאות
- עובדי הוראה חדשים בתחום הייעוץ החינוכי, היות והם מחויבים גם בשעות הוראה בכיתה, הם מחויבים בהתמחות, כלל המורים. החונכות והסדנה היא בשיתוף שפ"י אולם הרישום להתמחות ותהליך ההערכה הוא ככלל המתמחים בהוראה.

חונכים

כל מתמחה ילווה עם תחילת עבודתו על ידי חונך, שיוצמד אליו על ידי מנהל בית הספר או על ידי מפקחת גן הילדים. תפקיד החונך לסייע למתמחה להשתלב במערכת החינוך מבחינה מקצועית ואישית ולסייע למערכת בהערכתו כמפורט בנוהל שיבוץ. החונך יהיה זכאי לגמול חונכות.

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

חונך יכול לחנוך עד **שלושה מתמחים**, על כל מתמחה יזוכה בגמול בשיעור 2.4%. כללי הזכאות לגמול יהיו בהתאם לכללים הקבועים בהסכם השכר.

1. הדרישות לתפקיד חונך:

- עו"ה (מורה/גננת), המועסק בפועל ומדווח כחלק מצוות ההוראה במערכות משרד החינוך (שיבוץ או עוש"ר).
- בעל ותק בהוראה בפועל של 4 שנים לפחות. במקרה של בית ספר צומח או מסיבות חריגות אחרות, יש לקבל אישור מיוחד מראש.
- בהיקף של שליש משרה לפחות בהוראה בכיתה
- בעל תעודת הוראה או רישיון לעיסוק בהוראה.
- בוגר קורס להכשרת חונכים "חונכים ומלווים" או משתתף בקורס במקביל לעבודתו כחונך.

2. מסגרות ההעסקה המאושרות לחונכות:

- ככלל החונך יהיה עו"ה מצוות המורים בבית הספר בו מועסק המתמחה.
- במקרים הבאים יאושר חונך שאינו חלק מצוות המורים בו מועסק המתמחה:
  - 2.1. כאשר המתמחה הוא מורה יחיד בבית ספרו במקצועות: חינוך גופני, מדעים, פיזיקה, כימיה, ביולוגיה, מחול, מוסיקה, אומנות, ואנגלית.
  - 2.2. גננת חונכת למתמחה בגן ילדים תהיה מועסקת בגן ילדים באותו יישוב בו מועסקת המתמחה או מאחד היישובים הסמוכים באותה מועצה אזורית.
- תינתן עדיפות לניסיון בהוראת מקצוע אחד לפחות מתוך מקצועות ההוראה של המתמחה ובאותה שכבת גיל.
- למען הסר ספק, המוסדות הבאים אינם מאושרים להתמחות:
  - מרכז הדרכה
  - מרכז פסג"ה
  - מכללות להכשרת עו"ה
  - מוסדות חינוך מבוגרים
  - מוסדות מחוזיים ("מרכזי תקצוב") מסוג- מוסד ימי מחלה, מוסד מצבת מעבר, מוסד עו"ה בהשעיה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

3. עו"ה שלהלן לא יוכלו לשמש בתפקיד חונך:

- מנהל בית ספר
- סגן מנהל ראשון
- מפקח
- עו"ה גמלאי
- עו"ה בשבתון מלא
- עו"ה בחל"ת מלא
- עו"ה בהשעיה
- עו"ה בתפקיד הדרכה שהיקף העסקתו בהוראה קטן משליש משרה
- עו"ה שכל משרתו היא במוסד ימי מחלה
- עו"ה שכל משרתו היא במצבת מעבר

תהליך העבודה במערכות הדיווח:

במערכת שיבוץ, הוטמעו כל התנאים לזיהוי מתמחה ולזיהוי חונך, בהתאם לכללים שפורטו לעיל. חריגה מהכללים שנקבעו, יוצרת חסימות והתראות ולצידן, הסבר מה לא תקין או מה נדרש לעשות.

<u>תהליך ג</u>	<u>תהליך ב</u>	<u>תהליך א</u>	
החונך מדווח בהעסקה ישירה אבל המתמחה מדווח במסגרת מאושרת	החונך והמתמחה מועסקים במוסדות שונים אבל שניהם בהעסקה ישירה*	החונך והמתמחה מאותו מוסד (סמל מוסד זהה) או מתמחה בגני ילדים	
האישור למתמחה יינתן רק למסגרות שאושרו מראש על ידי אגף התמחות וכניסה לתפקיד	זיהוי במערכת שיבוץ	זיהוי במערכת שיבוץ	זיהוי מתמחה
מנהל ביה"ס ידווח בטופס ידני שיאושר על ידי מפקח בית הספר ויועבר לכח אדם בהוראה. הדיווח במערכת שיבוץ תתבצע על ידי פקיד בכיר (נספח ג')	מנהל ביה"ס ידווח בטופס ידני שיאושר על ידי מפקח בית הספר ויועבר לכח אדם בהוראה. הדיווח במערכת שיבוץ תתבצע על ידי פקיד בכיר (נספח ב')	דיווח על ידי מנהל ביה"ס במערכת שיבוץ דיווח על ידי מפקחת על גני הילדים במערכת שיבוץ (נספח א').	דווח על חונך

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

• הבהרה לתהליך ב':

בתהליך זה יכללו הקטגוריות הבאות:

- חונך המועסק על ידי משרד החינוך ומתמחה המועסק במשרד החינוך בשני מוסדות שונים.
  - חונך המועסק על ידי משרד החינוך ומתמחה המועסק על ידי הבעלות באותו מוסד או בשני מוסדות שונים
- יובהר כי בכל אחת מהקטגוריות הן החונך והן המתמחה חייבים להיות מדווחים במערכות המשרד.

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

נספח א': נוהל לדיווח חונך במערכת שיבוץ

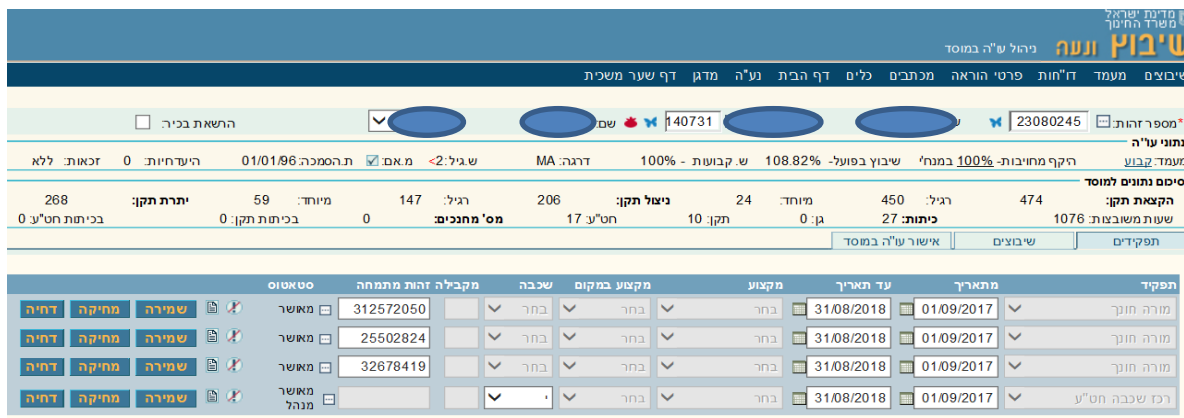
בעת דיווח חונך במערכת שיבוץ, המערכת מבצעת מספר בדיקות כדי לזהות "מתמחה" ולאפשר הצמדת חונך למתמחה.

מורים במקצועות הבריאות וכן מורים המועסקים בתפקיד יועצים חינוכיים, אינם נדרשים להתמחות במתכונת של ההתמחות בהוראה, ועל כן, המערכת לא תתייחס אליהם כאל מתמחים. מורה חונך, לא יוכל לחנוך מורים במקצועות/תפקידים אלו.

לכניסה למסך הדיווח במערכת שיבוץ:

שיבוצים << שיבוצים כללי << שיבוצים לעו"ה << תפקידים << הוספה << מתוך חלון "תפקיד" לבחור בתפקיד מורה-חונך.

יתקבל מסך הדיווח שבו ניתן לאפשר את הדיווח עד שלושה מתמחים, כמתואר בצילום המסך הבא. עבור כל חונך, יש לבחור באופציית "הוספה".

דיווח במערכת שיבוץ:

הבדיקות שהמערכת מבצעת כדי לזהות מתמחה:

1. עו"ה לא קבוע
2. עובד הוראה שלא קיבל פטור מהתמחות
3. עובד הוראה ללא רישיון קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה
4. לא קיימת לעובד ההוראה הערכה מסכמת חיובית
5. מועסק בתנאי הרפורמה בהיקף 33% ומעלה ואורך תקופת העסקה של 3 חודשים רצופים באותו מוסד. בגני ילדים לא תתבצע בדיקה לגבי רצף עבודה באותו מוסד.

1. הבדיקות שהמערכת מבצעת כדי לאפשר דיווח חונך:

1. ותק בהוראה - 4 שנים לפחות
2. תעודת הוראה
3. עו"ה שהוצמד לחונך - חייב בהתמחות
4. עד 3 מתמחים ל"מורה חונך"

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

להלן סוגי התראות שעשויות להתקבל בעת ביצוע שמירה של תפקיד "חונך" במערכת שיבוץ:

קיים פטור לעו"ה - לא נדרשת התמחות	אם קיים פטור לעו"ה או *מחוזות פטורים מהתמחות: סמינרים, חינוך מבוגרים
עו"ה קבוע - לא נדרשת התמחות	עו"ה קבוע
לא נמצא שיבוץ מאושר למתמחה בתקופת תפקיד מורה חונך, - לא נדרשת התמחות	דיווח מתמחה ללא שיבוץ מאושר,
קיימת הערכה חיובית לעו"ה - לא נדרשת התמחות	דיווח מתמחה עם הערכה חיובית
<ul style="list-style-type: none"> • לא ניתן לדווח יותר מ- 3 מתמחים לחונך • לא נמצא שיבוץ מאושר למתמחה בתקופת תפקיד מורה חונך • לא נמצא שיבוץ בהיקף מינימאלי ל 3 חודשים - לא ניתן לבצע התמחות, לא בוצעה שמירה ** הודעה תופיע בהתאם לנתון החסר בתהליך. 	<ul style="list-style-type: none"> • אם דיווח יותר מ- 3 מתמחים • אם מתמחה לא באופק • אם שיבוץ לא מאושר • אם לא נמצא שיבוץ בהיקף מינימלי ו/או אם אורך תקופת העסקה פחות מ- 3 חודשים
לא ניתן למנות תפקיד שלישי לעו"ה במוסד", לא בוצעה שמירה	דיווח מעל 2 תפקידים

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

נספח ב' – טופס דיווח חונך למתמחה שאינו מאותו מוסד (לאישור פקיד בכיר)

בקשה לאישור חונך שאינו מאותו מוסד למתמחה

1. פרטי המתמחה:

שם פרטי	שם משפחה	מספר ת.ז.	מקצוע ההוראה
שם בית הספר	יישוב	סמל מוסד	

2. פרטי החונך:

שם פרטי	שם משפחה	מספר ת.ז.	מקצוע ההוראה
שם בית הספר	יישוב	סמל מוסד	

3. נימוק הבקשה (יש לסמן את האפשרות המתאימה):

- המתמחה הוא מורה יחיד בבית הספר במקצוע: חינוך גופני / מדעים / פיזיקה / כימיה / ביולוגיה / מחול / מוסיקה / אומנות / אנגלית.
- אחר _____.

4. ידוע לי כי עליי לדווח על כל שינוי שיחול בעבודת החונך או המתמחה.

סמל מוסד   שם המוסד   שם המנהל   חתימת המנהל   תאריך

_____

המלצת הפיקוח:

- מאשר/ת
 לא מאשר/ת

שם המפקח   חתימה   תאריך

_____

לשימוש פקיד בכיר תחום כח אדם בהוראה:

הבקשה מאושרת / לא מאושרת

שם הפקיד המאשר   מחוז   חתימה   תאריך

_____

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

רח' כנפי נשרים 15, גבעת שאול, ירושלים; 9546427 טל' 073-3935108 פקס 073-3935180 | [mail: ptzibur_ka@education.gov.il](mailto:ptzibur_ka@education.gov.il)
شارع كنفي نשרيم 15, جفعات شاول, اورشليم-القدس, 9546427 هاتف 073-3935108 فاكس 073-3935180 | www.edu.gov.il
מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרו שלא כדין עובר עבירה

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

נספח ג': טופס דיווח חונך למתמחה במסגרת מאושרת (לאישור פקיד בכיר)

בקשה לאישור חונך למתמחה המועסק במסגרת מאושרת
שאושרה מראש על ידי אגף התמחות וכניסה לתפקיד

1. פרטי המתמחה:

שם פרטי	שם משפחה	מספר ת.ז.	מקצוע ההוראה
שם בית הספר	יישוב	סמל מוסד	

המתמחה מועסק במסגרת (יש לסמן את האפשרות המתאימה):

- בית ספר בפיקוח משרד העבודה
 במסגרת תכנית היל"ה
 במסגרת תכנית לימודים נוספת (תל"ן) המופעלת בבית הספר (יש לפרט) _____
_____

2. פרטי החונך:

שם פרטי	שם משפחה	מספר ת.ז.	מקצוע ההוראה
שם בית הספר	יישוב	סמל מוסד	

3. ידוע לי כי עליי לדווח על כל שינוי שיחול בעבודת החונך או המתמחה.

סמל מוסד	שם המוסד	שם המנהל	חתימת המנהל	תאריך
_____	_____	_____	_____	_____

המלצת הפיקוח:

- מאשר/ת
 לא מאשר/ת

שם המפקח	חתימה	תאריך
_____	_____	_____

לשימוש פקיד בכיר תחום כח אדם בהוראה:

הבקשה מאושרת / לא מאושרת

שם הפקיד המאשר	מחוז	חתימה	תאריך
_____	_____	_____	_____